

הכנסת
השדולה הסביבתית-חברתית

יום ראשון י"א תשרי תשס"ח
23 ספטמבר 2007

לכבוד
ח"כ אהוד אולמרט
ראש הממשלה

שלום רב,

הנדון: בחינת חלופות למובל השלום

כידוע לך, מצבו של ים המלח קשה ומתדרדר במישורים רבים. הביטוי הבולט שבהם, הוא ירידת מפלס פני הים בשיעור של כמטר אחד בשנה. ירידת המפלס בארבעים השנים האחרונות הינה תוצאה ישירה של פעילות האדם, אשר נטל את המים שזרמו בעבר לים המלח לשימושים אחרים. חלקה ואחריותה של ישראל הוא הגדול ביותר בקרב מדינות האזור, אשר גרמו למאזן מים שלילי בים המלח.

מזה מספר שנים, נדונה האפשרות להזרים מים אל הים כדי לייצב את מפלסו, מתוך תקווה כי צעד זה ימתן את ההשפעות השליליות על האזור, הפוגעת בגיעה קשה במשאב טבע מיוחד בקנה מידה עולמי. מוסכם שלא ניתן להמשיך בחלופה של "עסקים כרגיל", בשל מימדי האסון הסביבתי, כמו גם היקפו הכלכלי המתחורר מיום ליום. אשר על כן, מוסכם כי יש לתקן את מאזן המים של ים המלח באמצעות הזרמת מים לים.

כך, עלה לדיון הפרויקט להזרמת מי ים ממפרץ אילת לים המלח באמצעות תעלה שתקשר שיניהם לאורך עמק הערבה. את הפרויקט אמור לממן הבנק העולמי. בימים אלה עומד הבנק לחתום את ההנחיות לתסקיר הסביבתי-כלכלי לבחינת היתכנות של תעלה כזו.

במסגרת התסקיר, ייבחנו שורה של מרכיבים הנדסיים של התעלה והצינור, מתוך ניסיון לחזות את הנזקים שיגרם פרויקט כזה למפרץ אילת (ממנו תישאבנה כמויות עצומות של מים), לעמק הערבה (שהוא אזור בעל רגישות סיסמית גבוהה) וליים המלח (אשר עירוב מי ים סוף עם מי ים המלח עלולים לשנות את הרכבו). אלא שהתסקיר מתמקד בבדיקת היתכנות של חלופה אחת בלבד – היא חלופת ים סוף-ים המלח.

פרויקטים עצומים וגדולים שבוצעו עם כל הכוונות הטובות, המיטו בסופו של דבר אסונות סביבתיים וחברתיים, בעיקר בשל היעדר תהליך מסודר של בחינת חלופות, אשר באמצעות חלק מהן ניתן היה להשיג את המטרות במחירים סביבתיים צנועים בהרבה. לפיכך, אומץ שלב בחינת החלופות כיסוד בכל בחינה של השפעות העתידיות של פרויקט על הסביבה.

לאור פניות של ארגונים ציבוריים ואקדמאיים אל הבנק העולמי, נודע לנו שאנשי הבנק השתכנעו כי יש לבחון במסגרת התסקיר את היתכנותן של מספר חלופות נוספות. בטרם תתקבל החלטה על תכנון מפורט של חלופה מסוימת. כפי שנמסר לנו, דווקא נציגי ישראל בוועדת ההגוי של "מובל השלום" מתנגדים מכל וכל לבחינת מספר חלופות לפעולה המוצעת – הזרמת מים לים המלח.

אנו מתקשים להבין את ההיגיון העומד בבסיסה של עמדה השוללת בחינה של מספר חלופות, על פי קריטריונים זהים. הרי מצבו הנוכחי של ים המלח הוא תוצאה של ביצוע פרויקט ללא בדיקה של חלופות. צורה כזו של עבודה הייתה מקובלת באותה תקופה, אולם היא פסה מן העולם. הרי את עמק החולה אשר יובש בראשית ימיה של המדינה, הציפו לפני כעשור, מתוך כוונה לתקן את הנזק שנוצר ואשר אותו לא צפו מראש. מן הראוי שממשלת ישראל תעמוד על בדיקה של מספר חלופות, אשר חלקן מונעות לחלוטין בעיות סביבתיות.

על כן אנו, היוזרים של השדולה הסביבתית בכנסת פונים אליך להביא לבחינה של מספר חלופות לפתרון בעיית מפלס ים המלח.

בברכה,

ח"כ ד"ר דב חנין

ח"כ הרב מיכאל מלכיאור

העתק: שר התשתיות, בנימין בן אליעזר
שר התיירות, ח"כ יצחק אהרונוביץ
ראש רשות המים, פרופ' אורי שני